

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/792/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112228145
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112228145.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa spol. Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpeného splnomocneným zástupcom spol. Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti odporcom 1/ X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, F. X. H., 2/ F. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, F. X. H., v konaní o zaplatenie 1.567,79 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 4C/134/2013-99 zo dňa 02. júla 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil odporcom v 1/ a 2/ rade povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 307,24 Eur spolu s úrokom vo výške 11,80 % ročne zo sumy 307,24 Eur od 04.07.2012 do zaplatenia a spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 307,24 Eur od 04.07.2012 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti sa návrh zamietol. O náhrade trov konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z., nakoľko dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania na základe zmluvy uzavretej dňa 03.12.2004, je vzťahom občianskoprávnym a je potrebné naň aplikovať ustanovenia tohto zákona.

Na základe dokazovania, ktoré bolo vykonané podľa vyššie uvedených zásad súd dospel k takému záveru, že návrh navrhovateľa je len čiastočne dôvodný.

Nesporne bolo v konaní preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ uzatvoril s odporcami 1/ a 2/ ako dlžníkmi dňa 03.12.2004 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0312396104. Na základe tejto zmluvy poskytol navrhovateľ odporcom 1/ a 2/ spotrebný úver v sume 100.000,- Sk (3.319,39 Eur) s pohyblivou výškou ročnej úrokovej sadzby, ktorá v čase uzatvorenia zmluvy bola 11,80 %. Odporcovia 1/ a 2/ sa zaviazali splatiť poskytnutý úver navrhovateľovi v 59-tich splátkach po 2.314,- Sk (76,81 Eur) mesačne, splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca. Prvá splátka bola dohodnutá k 20.01.2005 a splatnosť poslednej splátky (konečná splatnosť) bola dohodnutá ku dňu 20.11.2009. Odporcovia 1/ a 2/ vyhlásili (čl. V. bod 2 Zmluvy o úvere), že sa oboznámili so Všeobecnými obchodnými podmienkami navrhovateľa, súhlasia s nimi a zaväzujú sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlásili, že sa oboznámili so Sadzobníkom a súhlasia s ním. Odporcovia 1/ a 2/ nerozporovane prestali svoj dlh zo Zmluvy o úvere pravidelne splácať.

Ku dňu 03.07.2012, ktorý navrhovateľ považoval za deň rozhodnú, ku ktorému bola pohľadávka vyčíslená, dosiahla podľa vyjadrenia navrhovateľa výška splatného dlhu odporcov 1/ a 2/ sumu 1.567,79 Eur, ktorá suma pozostáva z:

- istiny 973,49 Eur,
- úrokov v sume 250,82 Eur,
- úrokov z omeškania v sume 343,48 Eur.

Nesporné však je, že navrhovateľ v danom prípade pri uzatváraní Zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z výpisu z jeho obchodného registra vyplýva, že jeho predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Odporcovia 1/ a 2/ nepochybne Zmluvu o úvere uzatvárali ako spotrebiteľia, keďže sa jedná o fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonali v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Súd teda na tomto mieste konštatuje, že vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je vzťahom medzi dodávateľom a spotrebiteľom zo spotrebiteľskej zmluvy (podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka).

V danom prípade podľa predloženej Zmluvy o úvere malo odporcovia 1/ a 2/ plniť v 59-tich splátkach, pričom posledná splátka bola splatná dňa 20.11.2009. Je teda zrejmé, že účastníci si dohodli plnenie v splátkach. Podľa ustanovenia § 103 OZ potom premlčacia doba vo vzťahu k jednotlivým splátkam začala plynúť vždy odo dňa ich zročnosti, t.j. splatnosti jednotlivej splátky, 20. dňa toho - ktorého mesiaca a podľa ustanovenia § 101 OZ v spojení s § 122 ods. 2 OZ uplynula v ten istý deň po 3 rokoch. Najneskoršia splátka bola v Zmluve o úvere dojednaná na deň 20.11.2009, a tak lehota na jej uplatnenie (podanie návrhu na súd) tejto poslednej splátky je dňa 20.11.2012. Návrh na začatie konania bol na súde podaný dňa 14.08.2012, a tak splátky č. 56 (splatná dňa 20.08.2009), 57 (splatná dňa 20.09.2009), 58 (splatná dňa 20.10.2009) a 59 (splatná dňa 20.11.2009) v čase podania návrhu na súd neboli premlčané, na ktorú skutočnosť musí súd podľa ustanovenia § 5b ZoOS, ktorý zákon sa týka práv spotrebiteľa (§ 1 ods. 1 ZoOS), prihliadať aj bez návrhu. Zároveň však všetky ostatné nároky zo Zmluvy o úvere vyplývajúce premlčané sú, keďže splátka č. 55 bola splatná už dňa 20.07.2009, pričom návrh na začatie konania bol na súd podaný dňa 14.08.2012. Súd preto na tomto mieste v súlade s vyššie uvedeným ustanovením § 5b ZoOS v spojení s §§ 101 a § 122 ods. 2 OZ konštatuje premlčanie ďalších nárokov vyplývajúcich zo Zmluvy o úvere, ktoré boli zahrnuté v sume žalovanej istiny 1.567,79 Eur a boli splatné skôr, ako dňa 12.08.2009.

Zároveň, na čo súd výslovne poukazuje, preskúmaním spisu mal zistené, že v sume 1.567,79 Eur bol zahrnutý i úrok a úrok z omeškania vzťahujúci sa k nepremlčaným splátkam č. 56, 57, 58 a 59. Nebolo však súdu predložené zo strany navrhovateľa také vyčíslenie pohľadávky, z ktorého by mohol súd vyvodiť a preskúmať, aká je suma úroku a úroku z omeškania vzťahujúca sa k nepremlčaným splátkam č. 56, 57, 58 a 59.

Vzhľadom na takto ustálený stav súd navrhovateľovi priznal len istinu 307,24 Eur predstavujúcu nepremlčané splátky č. 56, 57, 58 a 59 a 76,81 Eur (4 x 76,81 Eur = 307,24 Eur) a vo zvyšku uplatnenej istiny (1.260,55 Eur) bol návrh zamietnutý.

Keďže nárok navrhovateľa na úroky z poskytnutého úveru je v zmysle výkladu ustanovením § 497 ObchZ limitovaný vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov, bolo potrebné vychádzať z toho, že až do momentu zaplatenia súdom priznanej istiny má navrhovateľ aj naďalej nárok na úroky z tejto súdom priznanej istiny až do jej reálneho zaplatenia.

Tu súd však poukazuje, že v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z. (ktorý zákon sa nepochybne vzťahuje na zmluvný vzťah účastníkov konania) nemôže veriteľ od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve. Súd má pritom na mysli skutočnosť, že navrhovateľ si uplatnil úrok v sadzbe 12,85 %. Navrhovateľ pritom vychádzal z toho, že podľa Zmluvy, Všeobecných obchodných podmienok a Úverových podmienok je navrhovateľ oprávnený meniť výšku Úrokovej sadzby dohodnutú v Zmluve, pričom zmena úrokovej sadzby je účinná rozhodnutím navrhovateľa a zverejnením, pričom v zmysle Všeobecných obchodných podmienok je Zverejnenie: „sprístupnenie dokumentu alebo informácie vo verejne prístupných priestoroch Obchodných miest alebo prostredníctvom Elektronických služieb alebo na internetovej stránke Banky alebo inou, po úvahe Banky vhodnou formou, čím dokument alebo informácia nadobúda účinky, ak nie je určené inak. Ďalej špecifikoval, že výška úrokovej sadzby sa menila v zmysle Prehľadu úrokových sadzieb nasledovne: od 15.03.2006 do 31.05.2006 bola vo výške 12,20 %, od 01.06.2006 do 31.07.2006 bola vo výške 12,60 %, od 01.08.2006 do 01.04.2007 bola vo výške 13,10 %, od 02.04.2007 bola vo výške 12,85 % (v tejto sadzbe si navrhovateľ úrok uplatnil). Takto uplatnený nárok na zaplatenie úroku (v sadzbe 12,85 %) súd vyhodnotil ako odporujúci ustanoveniu § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z., keď na základe jednostranného úkonu navrhovateľa by bolo možné od dlžníka - spotrebiteľa požadovať iný úrok, ako ten, ktorý je v zmluve uvedený. Súd teda ustalauje, že v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia a výkladu

navrhovateľ nemôže od odporcov 1/ a 2/ požadovať úrok 12,85 % ročne, a tak návrh bol zamietnutý i v časti uplatneného nároku na zaplatenie úroku v sadzbe presahujúcej 11,80 %.

Odporcovia 1/ a 2/ sú teda povinní podľa Zmluvy o úvere platiť úrok vo výške 11,80 % ročne odo dňa 04.07.2012, od ktorého navrhovateľ úrok požadoval priznať.

Zároveň, ak sa dostane úverový dlžník do omeškania so splácaním úveru, je veriteľ oprávnený od neho požadovať popri splatení úveru, poplatkov a úrokov z neho, aj úroky z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spornej veci vo výške podľa predpisov občianskeho práva (keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), t.j. vo výške podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorá ku dňu, od ktorého navrhovateľ žiadal úrok z omeškania priznať 04.07.2012, bola 9 % (sadzba 1 % zvýšená o 8 percentuálnych bodov).

Podľa ustanovenia § 151 ods. 3 OSP: V zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 151 ods. 3 OSP.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, návrhu navrhovateľa vyhovieť, resp. rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. V prípade, ak odvolací súd potvrdí rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny navrhoval, aby vo výroku rozsudku odvolací súd proti svojmu rozsudku pripustil dovolanie v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p., pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď aplikoval pri otázke premlčania ustanovenia Občianskeho zákonníka. Domnieval sa, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, keď na daný právny vzťah neaplikoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka vzťahujúce sa k premlčaniu. Skutočnosť, že záväzok banky, na základe ktorého sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi finančné prostriedky na bežný účet s tým, že dlžník sa poskytnuté finančné prostriedky zaväzuje vrátiť a zaplatiť úrok je vždy potrebné posudzovať podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako tzv. absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu ČR. Uvádza, že sa domnieva, že ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce inštitút premlčania, nie sú ustanoveniami smerujúcimi k ochrane spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa je v právnom poriadku dostatočne zaistená ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách, adhézných zmluvách, výlučnou občiansko-právnou zodpovednosťou atď. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, Najvyššieho súdu SR a všeobecných súdov. Ďalej sa domnieval, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to pokiaľ ide o výpočet dlžnej istiny a príslušenstva. Dlžná suma nepozostáva z omeškaných splátok, ale aj z celkovej sumy čerpania úveru z kapitalizovaných úrokov a poplatkov, ktoré sa dňom ich splatnosti pripísali k istine a stali sa jej súčasťou. Následne bola od súčtu týchto položiek odčítaná celková suma úhrad započítaných na istinu. Kapitalizácia príslušenstva do istiny je medzinárodne akceptovanou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách, dokonca aj predpismi na ochranu spotrebiteľa predpokladaná. Poukázal na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES, smernicu č. 90/88/ES a č. 87/102/ES.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa písomne nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s ust. § 221 ods. 1, písm. f/, ods. 2 O.s.p.

V zmysle ust. § 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p., účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

V zmysle § 221 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a prislúchajúceho spisového materiálu dospel k záveru, že prvostupňový súd nevykonal všetky dôkazy potrebné pre zistenie skutkového stavu. Preto považuje rozsudok súdu prvého stupňa za predčasný, v dôsledku čoho postupom súdu prvého stupňa došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania.

Odňatím možnosti konať pred súdom účastníkovi konania sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Zákon v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. významná ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci ide.

Základné právo na súdnu ochranu je upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne vykonať dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami, dôkazy vyhodnotiť v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a vo veci opätovne rozhodnúť. Svoje rozhodnutie odôvodniť v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., predovšetkým dostatočne odôvodniť otázku aplikácie príslušného právneho predpisu, ktorý daný právny vzťah upravuje.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v senáte prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.